

MOSOLYGÓK LAPJA

2023. február

21th FEBRUARY
International
MOTHER
LANGUAGE DAY

A Mosolygó Balatonföldvárért Egyesület közéleti, kulturális lapja

„A nyelv nem az enyém, nem a tiéd, hanem az édes mienk!”

(Kazinczy Ferenc)

„Komsón, Zsuzsika! Danyiell gyjere idé!”

Negyven év távlatából hallom ezeket a sajátos hanglejtésű anyai szólításokat. Ülünk a homokozó partján, az épp csak tipegő gyönyörűségeknek segítünk kiflit, pogácsát sütni, csillagot, halacsát formázni. Zsuzsika magyar anyuka magyar kislánya. A fiatal szülők úgy döntöttek, hogy az apa csak magyarul szól a kicsihez, a nyelvtanár mama, pedig csak németül. Legyen könnyebb a dolga, sajátítsa el mindjárt két nyelvet a kislány.

Dániel orosz anyanyelvű mamája, aki maga is még tanulta nyelvünket, arra gondolt, hogy neki is könnyebb a nyelvtanulás, a gyerek pedig legyen otthon a nyelvi környezetben, ahol él.

Lehetne ezen vitatkozni, mi jó a gyerekeknek, mi nem? Zsuzsika azóta negyvenen felüli orvos, tudományos kutató Angliában. Dániel megbízható családapa és manager Dániában. Egyikükről sem hallottam semmi rendkívüli megdöbbenő hírt, ami arra utalt volna, hogy az anyukák valamit elrontottak volna a nyelvi nevelésüket illetően. Ha pedig azt tartanánk jellemzőnek a fenti eset kapcsán, hogy mindketten külföldön élnek, akkor be kell valljam, e sorok írójának, aki velük együtt „homokozott” és magyar anyanyelvén beszélt az egyébként külföldön született kicsinyéhez- szintén idegenben él, és dolgozik a fia. Csak úgy, mint többszázezer honfitársunk.

Nem akarom én ezzel lebecsülni ennek a nemzetközi napnak a jelentőségét a fenti élethelyzet bemutatásával. Ha minden rendben zajlik egy család életében, biztos, hogy a gyermek megtanulja az anyanyelvét is. Nem az ilyen esetek hívták életre a Nemzetközi anyanyelvi nap gondolatát.

Amikor az UNESCO 1999-ben kijelölte február 21-ét, az a cél vezérelte, hogy felhívja a figyelmet a Föld nyelvi sokszínűségére és gazdagságára.

A Földön több, mint 6000 nyelvet beszélnek és ezeknek csaknem felét a kihalás veszélye fenyegeti. Ezt a

veszélyt is, mint szinte minden igazi tragédiát, maguk az emberek okozzák. A hatalmi törekvések, az erőfitogtatás, a másik nemzet leigázása nem ismer határokat.

Az emberéletet oltó fegyvereken kívül bevetnek minden gyalázatos eszközt egymás eltiprására. Az anyanyelv olyan, mint a szemünk, a fülünk, a szívünk. Aki től erőszakkal elveszik, azt megcsönkítják.

Pakisztánban 1952-ben az urdu nyelvet nyilvánították az egyetlen hivatalos nyelvvé. Bangladesben, mely akkor még Pakisztán része volt, tiltakozások kezdődtek, mivel a bangladesiek anyanyelve nem az urdu, hanem a bengáli.

A bengáli nyelvi mozgalom Dakkában február 21-én nagy tüntetést szervezett, de a rendőrség keményen lépett fel a tüntetőkkel szemben és közülük ötöt megölt.

Az esemény emlékére és Banglades javaslatára nyilvánították az anyanyelv nemzetközi napjává február 21-ét. 2000-ben ünnepelték először és azóta minden évben rendezvényeket, szimpóziumokat tartanak ezen a napon.

Nekünk magyar anyanyelvűeknek csodálatos nyelvművelőink voltak. Nemzeti fejlődésünk nem kis részben az ő törekvésüknek köszönhető. Kritikus szerepettel munkálkodtak, hogy tudományos alapossággal, művészi találékonysággal megújítsák az idegen hatalom súlya miatt nehézkessé vált magyar nyelvet. Megfogadták nagy elődük Bessenyei György intelmét: „Soha a földnek golyóbisán egy nemzet sem tette magáévá a bölcsességet, mélységet, valameddig a tudományokat a maga anyanyelvébe bé nem húzta. Minden nemzet a maga nyelvén lett tudós, de idegenen sohasem.”

„A nyelvhelyesség ügye nem nyelvészeti szakkérdés, hanem közügy, mindannyiunk ügye.”

Halljuk meg Kodály Zoltán figyelmeztetését!

Karakó Judit

„Diktatúrában az ellenzék vagy az utcán, vagy a börtönben van, de nem a parlamentben.”

(Winston Churchill)

In memoriam Holoivits Tamás

(1950 – 2023)

73 évesen vitorlázott el a sokszoros magyar bajnok, sztáros olimpikon

Olyan kár, hogy a gyász hírekről mindig a betegség, a szomorúság, az elmúlás jut az ember eszébe. Holott éppen sikerekre, a derűs percekre, egyszóval az életre kellene emlékezni ilyenkor. Tamásnál – és bátyjánál, Gyúrónál – kevés életvidámabb embert ismertem. Ha valaki az utóbbi években összefutott a betegeskedő Tamással Földváron, vagy éppen 2018-as halála előtt benézett Gyúróhoz a vitorlásboltba, már csak a szemük villanásából, a kedves szavakból érezhette meg azt az elképesztő energiát, ami a legsikeresebb csillaghajós testvérpárossá tette őket.

Eredendően erős testalkatú, jó fizikumú vitorlázók voltak, kifogyhatatlan humorérzékkel. A nyolcvanas években egy közös kieli utunk örök emlék marad. Éppen ráértem, megkértem őket, vigyenek magukkal a Volga hátsó ülésén, pótsofőrnek, parti segítőknek, még némi újságíróskodás is befért az időmbe. Első szóra ráálltak. Az út nem csak az autó általános állapota miatt volt kalandos. Több helyen megálltunk Ausztriában, Németországban, mindenütt sztárosok fogadtak, láttak vendégül minket, aztán persze Kielben is. Itt éreztem meg egyrészt ennek a hajóosztálynak a hihetetlen összetartását és erejét, másrészt a Holoivits testvérpáros népszerűségét, a feléjük áradó szeretetet is. Persze viszonzották is mindezt, a mindig legendás „magyar esthez” vitték a pörköltnek valót, és még egy kis hordó bor is befért a csomagtartóba...

Gyuri, a kormányos 1977-ban ült össze öccsével, Tamással a Csillaghajóba. Rögtön ebben az évben nyerték első magyar bajnoki címüket, amelyet aztán zsinórban három követett. Nemzetközi sikereik közül kiemelkedik az 1980-as moszkvai – azaz tallinni – olimpián elért tizedik helyük. És vitorlás pályafutásuk talán legnagyobb szomorúsága az lehetett, hogy az általános bojkott miatt nem vehettek részt az 1984-es Los Angeles-i olimpián. A múlt század nyolcvanas éveiben – egészen Gyúró 1987-ben bekövetkezett betegségéig – egyértelműen ők voltak a legjobb hazai sztárosok. Ez után vált szét a közös vitorlás pályafutásuk: Gyuri a 70-es cirkálóban ért el szép sikereket, Tamás még a 2000-es években is sokáig csillaghajó kormányosként indult a versenyeken.

Nevük hosszú évtizedek óta összeforrt Balatonföldvárral, történelmi tragédiák, személyes és családi sikerek, vállalkozások írták ezt a krónikát. Tamás 1968 óta versenyzett a földvári Spartacusban. 1994 és 1998 között önkormányzati képviselő volt, a város első díszpolgára lett. Rengeteget tett a földvári városi vitorlás-, és evezős élet beindításáért. Nem utolsósorban minden csillaghajójuk a Földvár nevet viselte.

Ha röviden kellene jellemeznem Tamást, a derű és a szeretet jut róla az eszembe. Ezeken az energiákon, a vele kapcsolatos emlékeken nem fog a földi elmúlás.

Erdélyi Béci

Egy helyreigazítás margójára

Előző számunkban helyreigazítottunk. Nem fog éjszakánként szünetelni a közvilágítás Földváron, és lesz Labor is. Hála Istennek. De ki fogja helyreigazítani azt az orbitális hazugságot, ami óriásplakátok ezreiről vágja a képünkbe, a magyarok 97%-a elutasítja az oroszok elleni EU-s szankciókat? Ezzel a hazugsággal van tele plakátolva az ország, ezt szajkózza a kormánypropaganda. Először is, a 97% a nemzeti konzultációra válaszolók - kb. 1,4 millió 97%-a, nem a 9,5 millió magyaré. Tehát az a közel hatmillió magyar, aki nem küldte vissza a propaganda anyagot az Orbánék szerint nem is magyar! Másodszor, az Eurostat is készített egy felmérést, miszerint a magyarok többsége elítéli az agresszor orosz -Putyin vezette- politikát, és helyesli a szankciókat.

Orbán Európában egyedül maradt. Egyedül maradt, mint az a szerencsétlen, aki az autópályán rossz sávban, rossz irányban szembe megy a forgalommal, és csodálkozik mennyi hülye jön vele szembe. Ha valaki elveszíti a normális ítélőképességét, az ő baja. Kivéve, ha ő a miniszterelnök, mert akkor nekünk, normális magyaroknak a közös bajunk. A mi gyerekeink esnek el az Erasmus program lehetőségeitől, a mi tanáraink, egészségügyi dolgozóink nyomorognak, míg a Mészáros Lőrinc félek, Orbán barátai és családja gazdagodnak. Orbán alatt az EU legkorruptabb és egyben leg-

szegényebb országa lettünk, Európa sereghajtói. Orbán nyakán az EU-ban és a NATO-ban szorul a hurok. Nem véletlen, hogy a miniszterelnök szívesebben látná hazánkat az EU- kívül. Ezért dörgölőzik Putyinhoz, és ezért drukkol Európával szemben Putyinnak. Nem csak Európában, de saját hazájában is lassan egyedül marad Orbán. Azt a kevés, a kormánypropaganda által félrevezetett embert leszámítva, akik az 1956-os forradalmunkat vérbe tipró oroszoknak drukkolnak. A becsületes, hazaszerető magyarok, a csendes többség, Putyinnal szemben a megtámadott Ukrajna mellett sorakoznak.

Ebben az esztendőben Petőfi születésének 200. évfordulóját ünnepeljük. Természetes a kérdés, ha élne, Petőfi ma kinek az oldalán állna? Aki valamelyest ismeri Petőfi életművét, világszabadság eszményét, annak ez nem lehet kérdés! Petőfi ahogy életét áldozta a magyar szabadságért, életét áldozná Ukrajna szabadságáért is, és veretes versekben gyalázná Putyint.

Zavarban, nagy zavarban vannak az Orbán függők. Választaniuk kell a hazafi, a nemzet Petőfije, és a hazáját Putyin lábai elé vető Orbán között. Nem szívesen lennék a bőrükben!

Kíváncsian várjuk a kormányzati helyreigazítást!

H.K.

Egyedül...

Eredetileg nyelvésznek készültem. Izgatott, hogy itt a Kárpát-medencében - rokonok nélkül - egyedül a magyar nyelv maradt fenn szláv és germán nyelvek gyűrűjében.

Azután másképp alakult az életem: közel negyven évig képviselhettem hazámat különböző országokban. Először egyetemistaként, majd hivatalos diplomataként. Finnországban mindkét minőségemben megkülönböztetett figyelemmel fogadtak. Az ő szemükben mi tízmilliónyián itt Közép-Európában, egyedül a finnugor népek közül a "nagy testvér" voltunk és vagyunk - a sokkal kisebb lélekszámú finnekhez képest. Keresték a kapcsolatot magyar civil szervezetekkel, városokkal. Testvérvárosok tucatjai jöttek létre, „barátsági hetek” alkalmával civilek százai utaztak egy-egy hétre a másik országba. Virágzott a népi diplomácia.

Amikor később Ausztriában dolgoztam, ott a Nyugat felé nyitó országot tisztelték bennünk, akik eltörlik a vízumot, könnyítik a határátlépést, sőt közös világkiállítás rendezésének gondolata is felmerült. Ott köszöntött rám a rendszerváltás. Bátor tettek tartották a határnyitást, az NDK-sok kiengedését.

Ausztriát ellepték a keletiek buszai. A cseh-szlovákoknak nem volt pénzük, ezért a bécsi múzeumokba ingyen mehettek be, még egy szendvicset is kaptak. A magyarok többsége a múzeumok helyett inkább az áruházakat látogatta. Az üzletekben érdeklődtek, mikor van nálunk munkaszüneti nap, hogy felkészülhessenek a magyarok rohamára. Ezzel együtt az áruházakban megjelent a „Magyar, ne lopj!” felirat. Helyettük is szégyelltem magamat. Szerencsére ez megváltozott, mert szükség volt a magyar munkaerőre, meg a magyar vásárlókra is.

Az uniós csatlakozásra való felkészülés idején – immár nagykövetként – ismét Finnországban szolgáltam. A finnek mindenben segítettek a felkészülésünket. Sőt Magyarországra telepítették legnagyobb vállalatuk (NOKIA) gyárait (Pécsre és Komáromba), és - mivel úgy találták, hogy nálunk magas szintű a matematika oktatás, Budapesten a Műegyetem mellett fejlesztési központot létesítettek.

A norvégok népszavazáson utasították el az EU-tagságot. Ezért aztán nehéz volt elmagyarázni,

hogy miért kell nekik jelentős összeggel hozzájárulni például a magyar gazdaság fejlesztéséhez, sőt hogy az összes újonnan csatlakozó ország közül miért mi kapjuk a legtöbbet? Végül tudomásul vették, de volt egy feltételük: az összeg 10 százalékát csak civilek kaphatják - pályázat útján.

Nyugdíjasként alig hiszem el, hogy sikerült a finnekkel és a norvégokkal is összerúgnunk a port.

A Norvég Alap pénzügyi támogatást visszautasítjuk, mert nem a kormány határoz a 10 %-ról. A finnek és a svédek NATO-csatlakozási kérélmét a magyar Országgyűlés „nem ér rá” ratifikálni. Hazánk és Törökország kivételével, akik a kurdok - szerintük - indokolatlan befogadására hivatkoznak, minden NATO-ország már megtette ezt.

De nekünk mi bajunk van az északiakkal?!

Magyarország egyedül hangoztatja és lépten-nyomon hirdeti, hogy ellenzi az Oroszország elleni szankciókat. Közben a kormány elfogadta az unió által eddig hozott döntéseket.

Nem ma kezdődött, hogy szomszédainkkal nem felhőtlen a viszonyunk. De ma már minden EU-országgal és magával az EU-val is problematikus a kapcsolatunk. Mondhatni egyedül maradtunk itt is. Különösen érthetetlen a különállásunk az orosz agresszióval harcoló Ukrajna esetében. A kárpátaljai magyarokra hivatkozva minden közös fellépést elutasítunk.

Megjegyzem, román és lengyel kisebbség is él Ukrajnában, a nyelvtörvény rájuk is vonatkozik. Ennek ellenére Románia és főleg Lengyelország teljes mellszélességgel támogatja Ukrajnát szabadságharcában.

Európában egyedül a magyar kormány, és a befolyása alatt álló sajtó minden erővel azt sugallja (mert nyíltan nem meri kimondani), hogy a magyarok az oroszokat támogatják. Nem vállalnak szolidaritást a szabadságáért és függetlenségéért harcoló ukrán néppel.

Egyedül....

Krausz György

Épül a Balaton Bős-Nagymarosa

A rendszerváltás lényeges mozgatója a Bős-Nagymarosi vízlépcső megépítési szándéka volt. Akkor az MSZMP (ugyanúgy, ahogy ma a FIDESZ-nél szokás), társadalmi egyeztetések nélkül, önhatalmúlag vágott bele az építkezésbe. A vízlépcső nem fejeződött be. Az MSZMP és a szocialista egypárti rendszer viszont belebukott a vállalkozásba.

A FIDESZ és vezére Orbán semmit sem tanult az esetből. Társadalmi egyeztetés nélkül kizárólag NER barátoknak és családtagoknak akarja adni a Balatont. Nem félnek, pedig a Duna és a Balaton politikailag síkos víz. Mindannyiunké. Nem szeretjük, ha meg akarnak tőle fosztani. A Balatonon az aligai eset a legkirívóbb, ahol a helyieket a Kádár rendszer eszközeinél aljasabb módon akarják kiszorítani saját partjukról. Jogi csúrés-csavarás, kiemelt állami beruházással nyilvánítás, társadalmi és környezeti hatástanulmányok mellőzése egyenlő az aligai polgárok NER általi államilag támogatott kifosztásával.

Balatonföldvár, szűkebb hazánk húsz éve nyögi a Nyugati strandra építeni szándékozott vitorlaskikötő ügyét. A lakossági ellenállás, és a Helyi Építési Szabályzat (HÉSZ) módosításának hatására 2010-ben a kikötőépítés lekerült a napirendről. Az Önkormányzatnak, vagyis nekünk a sikertelen kísérlet 10 millió forintunkba került. 2019-ben Holovits Huba által előterjesztve a kikötőépítés ügye ismét napirendre került. Ez már egy nagyobb, 175 hajó befogadására alkalmas kikötő lenne, amit a korszellemnek megfelelően E-kikötővé kereszteltek át. Az építmény két hektár vízfelületet vesz el a fürdőzők elől. A hatályos jogszabályok tiltják a kikötőkben és azok száz méteres körzetében a fürdést, tehát ha a jogszabályokat betartjuk az egész strand területén tilos lesz a fürdés. A Nyugati strandot szezononként 40 000 ember látogatja. Az államtól, vagyis a mi pénzünkéből az utóbbi években több mint 150 millióból fejlesztették a strandot. Ez az összeg ablakon kidobott pénz lesz. Mi, Mosolygók, a balatonföldvári polgárok és a strandot kedvelők érdekében bíróságon támadtuk meg a Veszprém Megyei Kormányhivatal döntését. A Pécsi Törvényszék tavaly szeptember 5-én igazat adott keresetünknek, és megsemmisítette az építési engedélyt. Az ítélet jogerőre emelkedve kimondta, a kikötőépítés ellentétes az önkormányzat által 2006-ban elfogadott HÉSZ-szel, amely sze-

rint a strandok területe és funkciója nem változtatható meg. A tárgyaláson az Önkormányzatot képviselő jegyző azzal érvelt, hogy sem a strand területe nem csökken a vitorlásokat kiszolgálni hivatott 100 négyzetméteres épület, sem a strand funkciója a ráépülő kikötő ellenére. A bíró mosolygott, elutasított és ítélt. Novemberben arról kaptunk értesítést, hogy a Veszprém Megyei Kormányhivatal új engedélyezési eljárást indít, majd másfél nap múlva jött a hír, ismét megadták az engedélyt. A 26 oldalas indoklás 23. oldalán tér rá a HÉSZ-szel való ellentétre és azt mondja, hiába a jogerős bírói ítélet, a helyi jegyző nyilatkozata magasabb jogforrás, és e szerint a kikötőépítés nem ellentétes a HÉSZ-szel.

Természetesen mi Mosolygók, most már a Fesztivál Társasház két perközösségével kiegészülve ismét a Bírósághoz fordultunk. Bízunk abban, hogy a Bíróság még politikai nyomásra sem fog a korábbi jogerős ítéletével ellentétes határozatot hozni az ügyben. Közben a beruházó, az Önkormányzat támogatásával megkezdte a kikötőépítést. Várjuk, hogy a Bíróság az azonnali jogvédelem alkalmazásával függessze fel a munkálakat.

Ahogy Bős-Nagymaros nem fejeződött be, Aliga sem, a Balatonföldvárra, a strandra tervezett kikötő sem fog befejeződni, ahogy a debreceni akkumulátorgyár sem fog megépülni. Azért nem, mert mindegyik jogszerűtlen, és ellentétes a helyi akarattal. Azért nem, mert a tömegek nem akarják. Így működik a demokrácia. Hatalmaskodni, önkényeskedni csak az orbáni illiberális, szabadságtól megfosztott demokráciákban lehet. Példa legyen, a több ezer veszprémi katolikus hívó, aki írt levelet Ferenc pápának. A levélben kérik váltsa le a Veszprémi püspököt, mert Európa Kulturális Fővárosában a műemléki felújítások során tönkreteszti a múlt művészeti értékeit. Oda jutottunk, hogy a fegyelmezett hívó katolikusok sem tűrik püspökük hatalmaskodását.

Mi balatonföldvári Mosolygók azt gondoljuk, egyetlen földvári polgár sem alábbvaló, mint a derék veszprémi katolikus testvérek! Akkor mi miért tűrnénk az önkormányzati vezetők önkényes hatalmaskodását? Miért tűrjük, hogy 40000 strandlátogató érdekei sérüljenek egy befektető és 175 kikötőbérlő érdekeivel szemben? Miért hisszük el, hogy strand tönkretétele maga a fejlődés?

H.K.

Akkumulátor gyártó nagyhatalom leszünk!?

**A hivatalos gazdaságpolitika szerint igen,
az ellenzők élcsapata a környezetvédők szerint biztos, hogy nem.**

Szerkesztőségünkben a nulla felé konvergál azok száma, akik szakértői a témának, ezért külső segítséget vettünk igénybe, hogy ha lehet (nem lehet) politika és érzelem mentesen gondoljuk át a helyzetet.

Az tagadhatatlan tény, hogy az akkumulátorok egyre fontosabb termékké válnak a világban, a laptopok, okos telefonok működéséhez nélkülözhetetlenek, de nyilvánvaló, hogy a hibrid és elektromos autókra fókuszálnak a beruházók és a gyártók.

Ebből következik, hogy a világkereskedelemben is jelentős tényező lesz. A magyar gazdaság irányítóinak állítása szerint 2020-ban hazánk a 6. legnagyobb exportörnek számított akkumulátor tekintetében.

Ez az érem egyik oldala. A másik az úgy néz ki, hogy az akkumulátorok és gyártásuk egyaránt rendkívül környezetszennyezőek, továbbá előállításukhoz rengeteg energiára van szükség. Napjaink legfontosabb gazdasági és társadalmi problémái közé tartozik környezetünk rombolása és a fenntarthatóság kérdése, valamint az utóbbi egy-két évben kirobbant energiaválság.

Valószínűleg a téma iránt behatóan érdeklődő olvasóink akkor járnak a legjobban, ha elolvassák Bojár Gábor alábbi írását:

„Mostanában fiatal vállalkozójelölteket oktatok a sikeres vállalkozások titkaira. Az egyik legfontosabb üzenetem, hogy soha ne azt keressük melyik a legjobb piac, hanem azt, hogy melyik az a piac, ahol mi a legjobbak lehetünk. Az, hogy valamibe előbb fogunk bele, mint mások, az nem előny, hanem inkább hátrány. A kitaposatlan utat a pionírok járják végig, de szinte soha nem ők a végső győztesek, hanem azok, akik a pionírok kudarcaiból tanulva elkerülik a járatlan utak csapdáit. Ehelyett az a dolgunk, hogy elemezzük, miben van, vagy lehet olyan speciális tudásunk, erőforrásunk, amivel jobbak lehetünk versenytársainknál.

Glóbuszunkért felelősséget érző polgárként természetesen örülök, hogy az elektromos autózás gyorsan terjed, és nyilvánvaló, hogy ehhez rengeteg akkumulátor kell. De hol itt a mi versenyelőnyünk? Az akkumulátorok drága nyersanyagai (lítium, nikkel, kobalt, mangán, grafit stb.) nem állnak rendelkezésünkre, és az a rengeteg energia és víz sem, ami kell még a gyártáshoz.

Az állami támogatás legyen a versenyelőnyünk!? Idézem Nagy Márton gazdaságfejlesztésért

felelős tárca nélküli minisztert: »Nekünk sem marad más választásunk, mint elsők között beszállni a támogatási versenybe...«

Valóban érdemes egy olyan versenybe beszállni, ahol ez az egyetlen versenyelőnyünk? Látjuk, hogy az akkumulátorgyártó kapacitás gyors bővítésében Amerika és Németország versenyez egymással, de az állami támogatásokat elsősorban saját technológiafejlesztésbe fektetik, mégpedig azért, hogy csökkentsék a nyomasztó kínai függést. Eközben mi az alkalmazott technológiával növeljük a kínai és orosz függést.

Még egy megjegyzés a technológiával kapcsolatban: a ma legkorszerűbbnek számító akkumulátorok is viszonylag nehezek, kapacitásuk az igényekhez képest erősen korlátozott, mégis rendkívül gyorsan növekszik irántuk a piaci igény. Az akkumulátortechnológiához nem értek, de az innováció terén van némi tapasztalatom. Biztos vagyok benne, hogy – éppen a gyorsan növekvő piaci igény miatt – már ma is tömegével vannak ezen dolgozó innovatív startupok (startup= egy vállalkozás első aktív életszakasza), melyek között lehetnek, akiknek akár már néhány éven belül sikerülhet új technológiát kidolgozni az elektromos energia tárolására.

Ezzel a mai akkumulátorgyárak elavulhatnak, és csak a környezetet mérgező romok maradnak ránk.»

Névjegy: Bojár Gábor fizikus, a Graphisoft szoftverfejlesztő cég, és az Aquincum Institute of Technology magánegyetem alapítója.

Szentpéteri Nagy Richard: A magyar politeia

(megjelent a Népszavában 2023.02.05-én)

Képzelnék el egy országot, ahol a törvényhozásnak nincs második kamarája, az államfőt nem közvetlenül választják (hanem az egykamarás parlament által), minden fontosabb közjogi tisztségviselőt az egykamarás országgyűlés választ (többnyire az államfő jelölésére), a legfontosabb normákat, a sarkalatos törvényeket is ez a testület hozza, és magát az alkotmányt is ez az országgyűlés alkotja meg. Őrülség? Igen.

Vegyük ehhez hozzá az ebben az országban egyedül alkalmazott garanciát: komoly ügyekben e testület csak kétharmados többséggel dönthet.

Akármilyen képtelenségnek tetszik is, e néhány mondattal nagyjából leírtuk a magyar közjogi rendszert. Ha az előzményeket nem számítjuk is (noha közjogilag számíthatnánk), ez a rendszer működik Magyarországon az 1989-90-es rendszer-váltás óta.

Ha egy ilyen közjogi szisztéma – mint ezt könnyű belátni – alkotmányos demokráciának nevezett politikai rendszerben egzisztál, akkor aránytalan nehézségeket görget maga előtt, mert hatalmas rizikót vállal magára: bármikor összedőlhet, ha egy centralizált politikai erő megszerzi a kétharmados parlamenti többséget. Ha a választási rendszer és a gerjesztett társadalmi, politikai polarizáció ilyen nagyarányú mandátumszerzést könnyen lehetővé tesz, a vég inherensen (velejáró módon) benne van a szisztémában: az alkotmányos demokrácia halálos ítéletét az alapító atyák már eleve beleírták az alkotmányba. Ez alapján a jogállam ellenségeinek – azért, hogy ha egyszer megszerezték, soha többé ne fájjon a fejük a hatalom elvesztésétől – csak egyszer kell nyerniük, de akkor nagyon.

Amint e győzelem bekövetkezik, és a győztesek gátlástalanságát sem ízlés, sem morál nem korlátozza, uralmukat olyan hosszú időre betonozzák be, amennyire csak akarják. Hatalmukban áll – és ezt ki is használják – magát a demokráciát is felszámolni – csak rajtuk múlik, hogy milyen gyorsan vagy kíméletesen teszik –, és kicserélhetik az alkotmányt is a maguk érdekében, ahogyan és ahányszor csak kedvük tartja. Az alkotmányos berendezkedés lehetővé teszi, hogy „alkotmányosan” változtassák át diktatúrává, ha úgy tartja érdekük. Ennek egyetlen belső korlátja ugyanis a kétharmados szabály, de ha a kétharmad megvan, akkor nincs semmi gát, és a hatalom bármit megtehet, ami érdekében vagy kedvében áll.

Annak ellenére, hogy a világtörténelem számos példát mutatott az ilyen öngyilkos demokráciák halálára, és dacára annak, hogy a fenti intézményes berendezkedés hibája a legképzetlenebb elmék, szinte a gyerekek előtt is világos lehetett, továbbá ellentétben azzal a felismeréssel, hogy a fenti veszélyeket kikerülő alkotmányos eszközök rendelkezésre álltak volna, ráadásul az elővigyázatosság hiánya a józan ésszel is szembe ment, az 1989-90-es rendszerváltás hősei ezt az örült szisztémát hagyták ránk. De ez még semmi. E borulékony és szuicid (öngyilkos) rendszert eltévelyedett értelmiségünk két évtizeden át ódáiban magasztalta, az alkotmányos kultúra letéteményesének tekintette, az Alkotmánybíróság első elnöke pedig egyenesen a világ legjobb alkotmányának nevezte.

Ha ez még nem lenne elég, jegyezzük meg, hogy a jelzett országban (Magyarországon) a kétharmados tárgykörök száma olyan széles, a kétharmados törvények száma olyan nagy, hogy jószerivel alig lehet kormányozni szupertöbbség nélkül. Ha nincs kétharmad, szinte semmit sem lehet csinálni. Ha azonban van kétharmad, a lehetőségek száma végtelen, a korlátok száma nulla, bármi megtehető, és annak az ellenkezője is.

Ez a különös helyzet eredményezte azt a 2010 előtt gyakran előbukkanó kőszá érzeményt, hogy talán nem is lenne hátrányos, ha egyszer valamely jelentős politikai erő megszerezné a kétharmadot, hogy végre komoly átalakításokba, reformokba, jobbításokba kezdjen, mert az országra igencsak ráfért az előremozdulás, oly sok helyben járás után.

A 2010-ben győztes Fidesz – mint tudjuk – bűnös célokra használta ki az 1989-es alkotmány hiányosságait. A csodálatos korlátlanágba beleülő új hatalom számtalan alkotmánymódosítással, majd új alaptörvénnyel, majd számtalan alaptörvény-módosítással zavartalanul építette ki autoriter rendszerét, és közjogi, politikai, adminisztratív és erőszakos eszközök kimódolt garmadájával, válogatott túlzások tízezreivel betonozta be magát a csúcson. Egyeduralma lényegében már egy évtizede megszilárdult, és mostanra aligha enged politikai teret egy majdani demokratikus, jogállami változás halvány reményének sem.

Tekintve azonban, hogy korlátlan hatalma kiterjesztésében, további erősítésében, a struktúrák megkötésében, a mély-állam mélyítésében azóta is bármit megtehetett, a korábbi lépéseket sem ítélte elégnek, és agyafúrt, pávatáncos, nyakatekert közjogi-politikai megoldásaival rendületlenül haladt az autokrácia kiépítése útján.

A tavalyi év ezen az úton két lényeges újdonságot hozott: a változatos nevű és váltogatható, de mindvégig permanens, állandósítását, és a rendeleti kormányzás mindennaposá tételét. Mindkét újdonság voltaképpen szükségtelen a hatalom megtartása szempontjából, mert a korábbi lépéseknek köszönhetően a kormány ezek nélkül is sziklaszilárdan leválthatatlan, de a hatalomvesztéstől rettegő politikai paranoia nem ismer határokat.

Az idei év eddig ehhez már a rendeleti költségvetés műfaját is hozzátette. Az a tény, hogy immáron az állami költségvetés is rendeletben hirdető ki, a jogállam elleni módszeres cselekedetek végletekig való fokozását jelenti. Ez az új mérőföldkő azonban már nem annyira az elszánt hatalomépítés újabb eszközének számít, hanem inkább a rendszer másik jellemzője, a radikális nem-kormányzás gyászos szimbólumának.

Megszerette Orbán Viktor a rendeleti kormányzást, csak decemberben 37-szer írt át törvényt a háborúra hivatkozva.

A piramisszerűen hierarchikus kormányserkezet ugyanis arra szolgál, hogy az uralmon levők hatalmát garantálja, és nem arra, hogy jó – vagy bármilyen – döntések születessenek közügyekben. Így aztán a kormány – és különösen a miniszterelnök – legfeljebb esetlegesen foglalkozik azzal, ami a dolga lenne.

A költségvetés tavaly nyári elfogadásakor például – magának és a világnak is hazudva – a kormány eleve rossz számokat vizionált. A tervezés korrigálásának fázisa – a nem-kormányzás következtében – élyannyira elhúzódott (a pénzügyminisztérium a munkával az év legvégére is alig lett kész), hogy elfogyott a büdzsé parlamenti betervezésének esélye, s ha már így alakult, hát nem nyújtották be. Később mégis úgy döntöttek, hogy benyújtják, de mivel a tárgyév időközben már elkezdődött, most már mindegy, hogy az elfogadásra mikor kerül sor.

Valóban mindegy, hiszen a hatalom megtartásához (a választások megnyeréséhez) nincs szükség valódi kormányzásra, csak propagandára, látszatevékenységre, ellenségképzésre, röhejes győzelmek aratására a világ ellen, indoktrinációra (befolyásolt tanításra, nevelésre), félrevezetésre és töméntelen mennyiségű hazugságra napszámában.

A nem-kormányzásnak ezt a különös és hatásos módját nálunk politikai kormányzásnak nevezik, ami a dilettantizmusnak egy kétségkívül ünnepélyesebb neve.

A születés árnyéka

Dr. Gyurkó Szilvia gyermekjogi aktivista írása

Olvasom a Tárki most kiadott Társadalmi Riportját, amely 2022-ről szól. Bár igazából sokkal többről.

Arról, hogy mivé lett mostanra a magyar társadalom, és mi történik a gyerekeinkkel. Pontosabban, hogy mi NEM történik velük. Nem igazán juthatnak előre. Ha a szülők nyolc általánost végeztek, egy vidéki városban élnek és futószalag mellett dolgoznak, akkor a gyerekeknek arra van a legjobb esélye, hogy ezt lemásolva éli majd az életét felnőttként.

Nem lesz magasabb iskolai végzettsége, nem lesz jobb munkája, mert a születéskori helyzet olyan árnyékot vet rá, ami alól valószínűleg élete végéig nem fogja tudni kiverekedni magát.

Ráadásul Magyarországon mindig is erős tendencia volt, hogy az emberek olyan partnert, házastársat választottak maguknak, aki hozzájuk hasonló státuszban élt. A házasság révén elért társadalmi mobilitás sosem volt igazán jellemző, így aztán a gyerek mindkét szülőjétől ugyanazokat az esélyeket hozza, amelyek nagyon hasonló lehetőségeket kínálnak számára. Marad, ahol volt.

És ez még a jobbik lehetőség, hiszen emberek ezrei, ha bármilyen tragédia, rossz csillagzat vagy elfuserált döntés miatt lejjebb csúsznak, oda, ahol már nincs semmi. A társadalmi ranglétra aljáról már csak a reménytelenségbe lehet visszalépni. Oda, ahol napról napra telik az élet, és elképesztő méretű a kiszolgáltatottság.

**Keveseknek minden,
sokaknak szinte semmi nem jut.**

De a „beleragadtság” a társadalmi helyzetbe nemcsak az alacsonyabb státuszú családokra igaz, hanem a csúcsragadozókra is. Az értelmiségi, magas végzettségű családok gyerekeinek szinte lehetetlen kiesniük a pikszisből. Ők jutnak be a jobb iskolákba, ahonnan könnyebben felveszik őket azokra a helyekre, ahonnan egyenes út vezet a magas fizetésű állásokba. A saját köreikből választanak ők is partnert, és aztán a gyerekeik is majd újra ezt a kört futják be legnagyobb eséllyel.

**Kevesek számára minden megadatik,
sokaknak azonban alig valami jut.**

A társadalmi mobilitás ha nem is halott, de nagyon erősen beszűkültek a gyerekek lehetőségei arra, hogy előre tudjanak jutni, feljebb léphessenek a társadalmi ranglétrán, vagy hogy próbatétel elé állíthassák azokat, akik ott dekkolnak már generáció óta, és ez nagy baj.

Volt idő, amikor úgy tűnt, hogy a befagyott magyar társadalmi viszonyok megváltoznak – és most nem a szocializmus mesterséges, gyakran tragédiát okozó, társadalmi mobilitást kierősztoló politikájára gondolok. Számomra a rendszerváltás ideje tűnik egy olyan időszaknak, amikor volt esély a kiemelkedésre és arra, hogy a kínáló sok-sok lehetőséget megragadva az ember gyereke előrébb lépjen. A saját példám is ezt tanúsítja.

A társadalmi felemelkedés és annak ára

1977-ben születtem Békéscsabán, a város legszélső kerületében (Jaminában), ahol nagyon sok tót lakott (nemzetiségét tekintve, nem a családi nevét), köztük a családom. Az anyukám elvégezte a nyolc általánost, majd varrónőnek tanult. Ez volt a legmagasabb iskolai végzettsége. Apukám az általános iskola után először a kovács szakmát tanulta ki, majd autófényszórázó lett belőle. A nagyszüleim szintén elemit végeztek, és gyárban, illetve a környező földeken dolgoztak.

A szüleim nagyon támogatták, hogy tanuljak, és fontos volt számukra, hogy amire nekik nem volt lehetőségük, azt a gyerekeik megkapják. De az előrejutáshoz a rendszerváltás is kellett.

Egészen elképesztő lehetőségek nyíltak meg a kilencvenes években azok előtt, akik tanulni akartak. Külföldi és magyar alapítványok által finanszírozott tanulmányutak, ösztöndíjak, lakhatási támogatás, önkormányzati és állami esélyteremtő program egyengette az utamat. Kellettem persze hozzá én is, meg sok-sok támogató idősebb kolléga, de ezek nélkül a lehetőségek nélkül jelentősen más lenne ma az életem.

Igaz, a gyors társadalmi felemelkedésnek ára is van.

Semmit nem adnak ingyen. A mai napig vidéki suttyónak érzem magam, pedig összességében többet éltem Budapesten, mint vidéken.

Valójában csak a gyerekeimen látom, hogy igazi pesti. Neki evidens, ami nekem igazából sosem lesz az. Számára valódi döntés, hogy merre indul a társadalmi ranglétrán, mert ahol ő áll, egyaránt lehet előre lépni, de a hátrébb lépés sem fáj, hiszen nem a semmi van mögötte, hanem valódi lehetőségek.

Minden szülő jobbat akar a gyerekének – az akarat azonban nem elég. Kell a társadalmi rendszerek támogatása is ahhoz, hogy a gyerekek előrébb léphessenek, és nemcsak a tehetségesek, vagy azok, akik valamiben kiemelkedően teljesítenek, hanem mindenki, akinek erre ambíciója van.

Számomra például a jelenlegi oktatási rendszer egyik legnagyobb problémája is ez:

hogy szegregál, nem segíti a társadalmi felemelkedést, sőt arra épít, hogy a tehetősebb és tudatosabb szülők majd otthon, vagy a különórán és fizetett korrepetálásokon bepótolják azt, ami az iskolában nem történik meg.

Egy vidéki iskolából kisebb esélye van egy diáknak arra, hogy bekerüljön a megálmodott, népszerű egyetemi szakra – nem azért, mert rosszabbak a képességei, hanem mert a lehetőségei nem egyenrangúak egy fővárosi vagy megyeszékhelyen tanuló diákéival.

Arról nem is beszélve, hogy a pénzzel és hatalommal bíró családok gyerekei nagyrészt már alternatív intézményekben vagy külföldön tanulnak. A „versenyistállóként” is működő elit iskolába a korábbi diákok gyerekei kerülnek vissza, más, magas státuszú családok gyerekei mellett. Kivételesnek és egyedinek tekinthető, ha azt a láthatatlan burkot, ami ezeket az intézményeket körülveszi, át tudja törni egy-egy különösen tehetséges gyerek. Közben nemcsak a kivételeseknek járna az esély, hanem mindenkinek.

Merre tovább, Magyarország?

Vannak elméletek arra, hogy Magyarország dél amerikai-zalódik, és egyre biztosabban áll rá egy olyan pályára, amelyen csak a gazdagoknak biztonságot nyújtó rendszerek stabilak és jó színvonalúak (az oktatástól az egészségügyön át a lakhatásig). Egy ilyen világ nemcsak hogy dühítően igazságtalan és elnyomó, de hazug is.

Nagyon jó lenne nem erre menni tovább, hanem tudatosan megnyitni az ajtókat, és kiszélesíteni a felfelé jutást lehetővé tevő utakat. Másikoldonban kudarca vagyunk ítélve, és nemcsak morális értelemben, hanem gazdaságilag is.

Minden gyereknek joga van ahhoz, hogy azt az életet élhesse, azzá a felnőtté válhasson, amire hivatott. Ezt azonban csak akkor lehet szavatolni, ha nem a születéskori helyzet árnyékában nő fel, hanem a tiszta nap alatt, ahol lehetősége van magát megismerni, kipróbálni, fejleszteni, és valódi döntéseket hozni arról, milyen életet akar élni. Nem csak elfogadni, amit a körülmények lehetővé tesznek számára. Talán még van időnk megállítani ezt a veszélyes és szomorú folyamatot, amelyről a Társadalmi Riport is beszél.

Csász Gergő: Parttalan vita

Névjegy:

Csász Gergő földvári származású szabad rádiós, slammer, költő, műfordító, közgazdász. Jelenleg Budapesten él, irodalmi lapokban publikál.

Romhányi József: Lepketánc

Mikor a hernyóból lepke lett,
kérkedve repkedett,
hogy fényben keringve mind tovább
csillogtassa hímporát.

A derék kutyának
képére mégis kiült az utálat.
– Villogj csak fent, te szép féreg;
nem lesz nagyobb az értéked!

Hernyó maradsz, bár fent keringsz.
Nem a szárny szab itt mértéket,
hanem a gerinc.

Csillog a tó vize, látni, ahogy most libben a szélben
párat a foszöld műanyagokból szótt takaróhá-
ló, amivel le akarják ők azt zárni előlünk.
Gépek bent a fővenyt már túrják, rojtos a part és
gödörből állnak ki hatalmas kábelek egyre.

Márpedig attól még az a nagystrand, ahol anno
gyermekként siklóra vadásztam, míg a családom
minden tagja a parti büfében gyúrta a lángost.
Még évekkkel később is mindig ide jártunk,
napközben haverokkal és később a csajokkal.

Éjszaka fürdés, aztán parti, de másnap is ez, csak
épp fordítva. Akadt itt szörfös kocsmá, vitorlás-
kölcsonzó, kajakozni tanultam, józanodások,
újra berúgtam, dörzsölte a seggem a csúszda
vízibiciklin, utána pedig sokat úsztam a tóban.

Annyira ismertem már az utat otthonról, hogy
végig elengedhettem a kormányt, a kerékpár
tette a dolgát rendben. Ott sikerült, de nem itt, most.
Eljött ím a pofára esések korszaka végleg.
Senki se mert minket kérdezni, mi mit preferálnánk:

új kikötőt, meg gombaszerűn kinövő sok apartmant,
vagy kis időt, döntési jogot és még cseppnyi nyugalmat?
Itt néppel már nem tárgyal hatalom, hát
így válik Földvár egy jó nagy trágyahalomná.
Épül az út a nyomorba, de térkővel kikövezve.

Rabindranath Tagore:

AHOL A SZELLEM...

(Radó György fordítása)

Ahol

**a szellem nem ismer félelmet,
és emelt fővel jár az ember,
ahol szabad
a tudás, és
ahol a világ széjjel nem törött
szoros válaszfalak szabdalta
törmelékké;
ahol a szó forrása
a mély-mély igazság;
ahol a lankadatlan
feltörekvés
a tökély felé nyújtja
karját;
ahol az értelem tiszta folyója
még nem veszített utat
a holt megszokás homok-sivatagában;
ahol eszünket
Te irányítod
az önmagát kibontakoztató
gondolat és cselekedet felé –
a
szabadságnak e mennyországa
engedd, Atyám,
felébredni hazámat.**

Ön is tudja?

• Hogy az Integritás Hatóság egy felesleges sóhivatal (idézet Ihász Sándor volt fellebbviteli főügyésztől). Azt már mi tesszük hozzá, hogy ha a Hadházy Ákos által felderített számos korrupciós ügyben vizsgálatot indítana az ügyesség, több eredménye lenne. De hát láthatóan nem ez a cél!

• *Hogy a magyar önkormányzati törvény szerint (2011. évi CLXXXIX. tv. 54 §) minden településen évente legalább egyszer közmeghallgatást kell tartani. Balatonföldvár Önkormányzata az SZMSZ 24 § (4) pontjában arról rendelkezik, hogy „Az éves költségvetési tervezetet a közmeghallgatás tárgyává kell tenni.” Mivel ez várhatóan február második felében esedékes, erősen figyeljük az ezzel kapcsolatos híreket.*

• Hogy Volner János volt Jobbik alelnök, aki később átlépett a Mi Hazánkba, majd megalakította a Volner Pártot, amit ma már Huxit Pártnak hívnak, Szingapúrban lesz külgazdasági attasé. Annak ellenére, hogy sem végzettsége, sem nyelvismerete nincs meg a tisztség betöltéséhez. Ennek a kormánynak bizonyára elég ajánló levél, hogy korábban az EU-ból való kilépésről írogatott.

• *Hogy nem kaphatnak friss támogatásokat az Európai Unió által finanszírozott Erasmus+ együttműködési és oktatási csereprogramból, valamint a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogramból azok a magyarországi oktatási intézmények, amelyek közérdekű vagyongazdálkodó alapítványi formában fideszes politikusok vezetésével működnek vagy amelyeket ilyen alapítványok tartanak fenn.*

• Hogy Láncki András konzervatív filozófus, a Budapesti Corvinus Egyetem rektora évekkal ezelőtt nyilvánosan azt találta mondani: „amit korrupciónak neveznek, az gyakorlatilag a Fidesz legfőbb politikája”. Ez a gyakorlatban azóta fényesen be is bizonyosodott. Egy névtelen bennfentes szerint pedig „a Fidesz mindenkit hagy lopni, de mindent számon is tartanak, és nem lehet tudni, hogy kit mikor számoltatnak el.”

Völner Pál, volt államtitkár, Schadl György végrehajtó kamarai elnök, Mengyi Roland, Boldog István, Simonka György országgyűlési képviselők esete jelzi, hogy bizakodással tekinthetünk a jövőbe. Ahogy mondani szokták: az idő nekünk dolgozik, csak igen magas az óradíja. De hát legyünk türelemmel, hiszen a felvilágosodás eszméi 200 év alatt semmisítették meg a francia katolikus monarchiát.

• *Hogy az életben minden relatív? Az Oscar életműdíjas Jackie Chan ezt így foglalta szavakba: „a kemény munkád, minden munkanélküli álma; Engedetlen gyermeked, minden gyermektelen álma; Kis házad, minden hajléktalan álma; A kis tőkéd, minden hitelt felvevő álma; A rossz egészséged, minden gyógyíthatatlan beteg álma. A lelki békéd, a nyugodt alvásod, a megfizethető ételed, minden küzdelmes ország álma. Az embernek tehát értékelnie kell mindent, amije van! Senki nem tudja, mi lesz vele holnap.”*

• Hogy a vármegye elnevezés honnan származik? Valószínűleg a 700-as évektől eredeztethető. Írott források szerint István királyhoz köthető a vármegyék kialakítása, melyeknek a központja egy vár volt. Ezen közigazgatási egységek területe és száma történelmünk során többször változott, a tartós állapotot a Kiegyezés hozta el, amikor is 1881-ben véglegesítették a 64 vármegyét. Ez az időszak az ismert Trianon-i döntés következtében 1920-ban ért véget. Majd az 1949-ben kiadott alkotmány mondta ki, hogy a Magyar Népköztársaság területe államigazgatási

szempontból megyékre, járásokra, városokra, községekre tagolódik. Hogy miért volt fontos napjainkban a 19 megye átnevezése, az érdemben nem derült ki. Talán nem csak úgy spekulálnak a Fidesz borgőzös boszorkány konyhájában, hogy megágyaztak, és visszavárják a hiányzó 45 egykori vármegyét?

• *Hogy Csehországban Petr Pavelt 3,4 millió szavazattal választották meg köztársasági elnöknek. Nálunk Novák Katalinnak ehhez a tisztséghez a magyar országgyűlésben elég volt 137 igen szavazatra. „Mecsoda” különbség! Legalább akkora, mint a két személyiség tekintélye közti differencia.*

• Hogy az Ökotárs Alapítványtól korábban kapott pályázati pénz segített nekünk abban, hogy immár 3 éve ingyen tudják Önök megkapni a Mosolygók Lapját. A visszajelzések alapján sokan vannak olyanok akik értékelik a munkánkat, várják az újabb és újabb írásokat és a híreket. De olyanok is vannak, akik ezt a tevékenységet politikai hergelésnek tartják, és csak akkor van erotikus élményük, ha ezt nyilvánosan összekapcsolhatják Soros György személyével. Mi örülünk, ha ehhez hozzásegítjük őket. A jövőben is igyekezni fogunk.

• *Hogy a magyar miniszterelnök a kereszténység védelmében hangzatos propagandát folytat. Ugyanakkor harcban áll több európai keresztény állammal, viszont előszeretettel barátkozik muzulmán diktátorokkal.*

• Hogy a milliárdokból működtetett propaganda gépezet nagyon igyekszik azon, hogy Orbán Viktort komoly politikai tényezőnek állítsa be, mint akit egyre többen követnek a világban. Ez a feltehetően kis költséggel készült fotó mintha mást üzenne. Mi inkább ennek adunk hitelt.

Impresszum:

Felelős kiadó: Herényi Károly

Mosolygó Balatonföldvárért Egyesület elnöke

Szerkesztő: Szabó József - Telefon: 06-20-265-6-265

e-mail: mosolygobalatonfoldvar@gmail.com

Újságunk kiadását támogató, számlaszámunkra (10403923-50526966-84691001) érkező adományokat nagy tisztelettel megköszönjük, és igyekszünk megszolgálni.

Nyomda: TRADEORG Kft. Balatonfűzfő

Az újság elkészítésében résztvettek:

Erdélyi Béla, Herényi Károly, Karakó Judit, Kárpáti Péter, Krausz György, Szabó József, Szakács Jánosné

Ingyenes kiadvány

Csalóka emlékezet

Olvasói levél Dr. Szakály Sándor történésztől, a VERITAS főigazgatójától, Balatonföldvár díszpolgárától

Érdeklődéssel olvastam a Mosolygók Lapjában Sz. J. – gondolom Szabó József – emlékező írását néhai udvardi és kossuthi Dr. Kossuth Lajosról. Őt magam is ismertem. Édesapám – néhai Szakály Dezső – suszterműhelyének gyakori látogatója volt, és amikor megtudta, hogy történész vagyok. (1980-ban még igen csak kezdő) említette neki, hogy szívesen lát, ha legközelebb itthon - Balatonföldváron leszek. Meglátogattam. Sokat beszélgettünk a „tanácsos úrral”, ugyanis ezt a megszólítást kérte tőlem. Mint kiderült 1921-1922-ben Bethlen István gróf miniszterelnök titkára volt. Miniszterelnökségi miniszteri osztályfőnöki rangban. Romsics Ignác barátomat fogadta, akinek néhány adalékkal gazdagodott is adatbázisa Bethlen Istvánról.

S most a tényekről is. Kossuth Lajos felesége, báró Sennyey Erzsébet (Csörgő, 1898. március 23 – Balatonföldvár, 1968. december 4. /Temetés Óbudai temető 1968. december 14./) Kossuth Lajossal, 1920-ban kötöttek házasságot. 48 évet éltek együtt. Sennyey Erzsébet soha nem volt Sissi udvarhölgye, lévén a magyar királyné és osztrák császárné 1898-ban - Sennyey Erzsébet születésének évében - gyilkosság áldozat lett.

Kossuth Lajos 1890-ben született Bodrogszögön és 1988 januárjában hunyt el Balatonföldváron. Felesége mellé temették az Óbudai temetőbe.

Testvérei közül Kossuth Pál Budapesten hunyt el 1966.

október 4-én, 79 éves korában. Két nőtestvére – Kossuth Marianna (Riedel Nándorné) és Kossuth Katalin (Koós Istvánné) – ismereteim szerint nem élt Ausztriában.

Elhunyt Pál testvérük gyászjelentésének tanúsága szerint Felsőgödön éltek az Ady Endre utca 25. szám alatt.

Magam nem tudom, hogy a Felvidékről kitelepítették-e őket? Ismereteim szerint nem ott laktak. Igaz mind kettejük szülőföldje a Trianonban aláírt békeszerződés következtében az 1918-1919-ben létrejött Csehszlovák állam területét gazdagította, amelynek egy része tért vissza Magyarországhoz az 1938. november 2-i ún. bécsi döntés nyomán. A felvidéki magyarok – több tízezer család – kitelepítése/Magyarországra történő áttelepítése 1946 és 1949 között következett be.

Kossuth Lajos valóban nagyon szerette a lovakat. Az ügétőn versenyző lovait a kor egyik leismertebb trénera, Marsall István „trenírozta”, de hogy az 1930-as években repülőgépen hozták volna be azokat Magyarországra...

1915. november 1-én tartalékos zászlósi rangot nyert és a magyar királyi 1. honvéd huszárezredben szolgált, 1917-ben már tartalékos hadnagyi rendfokozatban. A tőle kölcsönbe kapott - és természetesen neki vissza is adott - fotón Károlyi Mihály gróffal, Majláth József gróffal és testvérével Kossuth Pállal együtt szerepel kiképzési szünetben, pihenőben, Kamaraerdőn, mivel Károlyi is ugyanazon huszárezred tartalékos tisztje volt és részt is vett a Nagy Háború harcaiban egy ideig. A fotó megjelent az Új Tükör 1983. szeptember 4-i számában (20. évfolyam, 36. szám) az 5. oldalon Katonafotó Károlyi Mihályról „címmel”. Ha idős kori fotója nem kerül elő, akkor „be kell érni” az egykoron a Petőfi Sándor utca 8-ban lakott Kossuth Lajos huszonéves korában készült fotóval. Igaz feltűnik még egy másik sokat közölt fotón. Bethlen István iniszterelnök kilép az öt szállító személyautóból az Országház előtt és mögötte a még ifjú Kossuth Lajos.

KULDJON EGY KÉPET!

Katonafotó Károlyi Mihályról

Károlyi Mihályról viszonylag nagyszámú film- és fényképfelvétel maradt az utókorra. Ez a fénykép viszont – ismereteim szerint – ez idáig nem került közlésre.

Amint az Károlyi Mihály Hit, illúziók nélkül című emlékirataiból ismeretes, 1915 tavaszán önként jelentkezett katonának és vonult be a budapesti 1. honvéd huszárezredhez. A kiképzést követően, nem sokkal a frontra indulás előtt készült ez a felvétel a Budapest melletti Kamaraerdőn, éleslövészet után. A képen – balról jobbra – gróf Majláth József, gróf Károlyi Mihály (bajusszal), Kossuth Pál és a fénykép tulajdonosa, a ma 92 éves Kossuth Lajos látható. Ő a kép kapcsán a következőket mondta: „1915 tavaszán Pál testvéremmel önként katonai szolgálatra jelentkezünk! A budapesti 1. honvéd huszárezredhez vonultunk be. Ugyanezt tették az ekkor már kora miatt sem katonaköteles Vécey Mixi, Károlyi Mihály, Rakovszky Iván (későbbi belügyminiszter) barátaim. A kiképzés után 1915 őszén aztán Károlyi Mihály, Pál testvérem és én kimentünk ezredünkhöz az orosz frontra, de nem kéredzkedtünk a törzshöz. Először a front mögött 3 kilométerre volt az ezredünk visszavonva. Ezután Károlyi Mihály és én a rajvonalba mentünk.”

Dr. Szakály Sándor

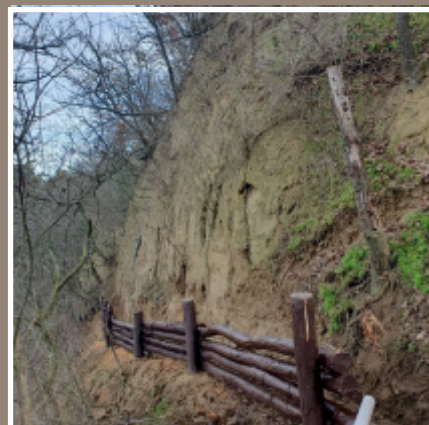

A város „fejlődésének” stációi

Szerkesztőségünket kérdezték, de nem tudjuk a választ: Vajon ezen a képen egy félbe hagyott építkezés torzója látható, vagy ez már a nyitó előadás díszlete?

Önök szerint a löszfal megerősítésének ez a módja megnyugtatóan szakszerű?

Csak nem új panorámás fogathajtó pálya épül?

